

Публікації. Зміст і результати дослідження викладено в шести одноосібних публікаціях, п'ять із яких опубліковані в збірниках, затверджених Міністерством освіти і науки України як фахові, та одна — у закордонному виданні.

Обсяг та структура роботи. Дисертація складається зі списку умовних скорочень використаних джерел, вступу, трьох розділів, висновків, списку використаної літератури (206 позицій), списку лексикографічних джерел та їхніх умовних скорочень і додатків. Повний обсяг дисертації — 234 сторінки, із яких 197 — основного тексту.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У вступі розкрито стан наукової проблеми в сучасному мовознавстві, обґрунтовано вибір та актуальність обраної теми, окреслено об'єкт, предмет і методи дослідження, сформульовано мету й завдання дисертації, визначено наукову новизну роботи, окреслено теоретичну та практичну цінність держаних результатів, подано інформацію про апробацію результатів дослідження й публікації, схарактеризовано структуру роботи.

У **першому розділі „Теоретичні засади лінгвостилістичного дослідження жіночої прози 90-х років XX — початку XXI століть“** окреслено специфіку формування української жіночої прози 90-х років XX — поч. XXI ст., уточнено поняття „жіноча проза“, визначено сукупність компонентів, які його утворюють, і найприкметніші риси та художні особливості, що наповнюють це поняття. Розкрито причини, які зумовили появу феміністичного дискурсу, обґрунтовано потребу в дослідженні жіночої прози з погляду лінгвистики. Окреслено стан сучасної української мови, мови художньої літератури загальом та прозового твору зокрема (на лексичному та фразеологічному рівнях).

Українська проза 90-х рр. XX ст., зокрема жіноча проза, формувалася в контексті загальнолітературного процесу кінця тисячоліття під впливом різноманітних стилізованих течій і напрямів. Поняття „жіноча проза“ досить неоднозначне й суперечливе. На цьому наголошують як літературознавці, що досліджують цей феномен літератури, так і самі письменниці, які його продукують.

На думку Г.-П. М. Рижкової, для пояснення сутності жіночої прози варто використовувати сукупність компонентів, що й формують саме поняття, як-от: 1) авторство жінки; 2) жінка в центрі розповіді; 3) фемінізм, тілесність, ліризм тощо; 4) фемініні концепти.

У низці наукових праць, у яких досліджено жіночу прозу, окреслено її найрізноманітніші характеристики. Солідаризуючись із поглядами науковців, ми виокремимо найприкметніші з них: а) це проза, яку продукує жінка; б) закономірність перебування жінки в центрі розповіді (чи оповіді при „я-нарації“); в) характерне свідоме чи несвідоме протистояння жіночого приватного світу чоловічому; жіночої творчості — чоловічій; г) у її основі лежать рефлексії з особистого досвіду; у) жіночу прозу характеризують

акцентовані чи пригнічені складники феміністичного дискурсу, тілесність інтерпретації, емоційної насиченості, привілеювання ліричного над епічним. Об'єднавшись за віком та індивідуальними симпатіями, певними спільними поглядами й внутрішнім творчим спрямуванням, представниці української прози намагаються творити власну культуру епохи. Авторкам покоління 90-х років XX — поч. XXI ст. — Софії Майданській Теодозії Зарівній, Євгенії Кононенко й Марії Магіос — притаманні своєрідний творча манера письма, оригінальність авторського світоглядання та світорозуміння, переосмислення класичних філософських постулатів відродження морально-етичних норм, самовираження національного „я“.

Зміна наукової парадигми лінгвистики актуалізувала комплекс нових підходів до потлумачення мови, яку трактуємо як національно-культурний феномен, що відтворює душу, менталітет народу, зберігає його глибокі національні традиції, надбані віками. На нашу думку, потреба в дослідженні жіночої прози з погляду лінгвистики зумовлена такими чинниками: 1) появою значної кількості творів жіночої літератури, мова яких не була об'єктом студіювання; 2) необхідністю визначення основних відмінностей у чоловічій та жіночій мовотворчості; 3) ґрунтовним вивченням відтворення в жіночій прозовій мові тенденцій розвитку загальнолітературних мовних норм к. XX — поч. XXI ст.

Мовотворчість авторок представлена використаним різноманітним лексичним — стилістично зниженим, книжним, емоційним, іншомовним тощо — та фразеологічним одиниць — як узуальних, так і оказіональних, уведення яких у контекстуальне поле тоно надає їм додаткового стилістичного забарвлення, що уявляне українську жіночу мовотворчість, опозиційно-ю чоловічій, якій здійсненого притаманні нейтрально забарвлені лексичний і фразеологічний арсенал мовних засобів.

Однією з характерних ознак мови художніх творів к. XX — поч. XXI ст. є полістилізм — поєднання різних за своїм стилістичним статусом засобів: книжних і розмовних, пафосних і знижених. Для розкриття творчого задуму авторки послуговуються всім мовним розмаїттям, яке в контекстуальному оточенні здійсненого розширює як семантичні, так і стилістичні потенції мовної одиниці.

Саме використання лексичного і фразеологічного багатства мови в художній літературі вказує на переведення цієї проблеми в русло лінгвостилістичних закономірностей функціонування жіночої прози та уможливило визначення специфіки її мовностильових особливостей і закономірностей.

У **другому розділі „Параметризація груп лексик в текстах жіночої прози 90-х років XX — початку XXI століть“** розглянуто добір тих лексичних одиниць, які мають виразне стилістичне наповнення, слугують засобом вираження стилістичної манери тої чи тої авторки і є типовим явищем у їхній мовотворчості.

Створення художнього твору передбачає для письменника досить складний із лінгвистичного погляду процес — ретельний добір мовних засобів, насамперед лексичних. Характерною ознакою лексик жіночої прози є її